

V. Korol,

PhD in Economics, Associate Professor, Associate Professor of the Department of International Economics, Marketing and Management, Ivano-Frankivsk Educational and Scientific Institute of Management Western Ukrainian National University

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-7682-2121>

M. Serpukhov,

PhD in Economics, Associate Professor, Associate Professor of the Department of International Economics and Management, Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-2464-8760>

O. Chopyk,

PhD in Economics, Senior Lecturer at the Department of Management, National Forestry University of Ukraine

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-2853-8326>

A. Kostenko,

Postgraduate student, State University "Kyiv Aviation Institute"

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-5078-8324>

DOI: 10.32702/2306-6814.2026.7.334

METHODOLOGICAL TOOLS FOR MANAGING EXPORT-IMPORT ACTIVITIES OF ENTERPRISES IN THE CONTEXT OF EUROPEAN INTEGRATION

В. С. Король,

к. е. н., доцент, доцент кафедри міжнародної економіки, маркетингу і менеджменту,

Івано-Франківський навчально-науковий інститут менеджменту Західноукраїнського національного університету

М. Ю. Серпухов,

к. е. н., доцент, доцент кафедри міжнародної економіки і менеджменту,

Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця

О. В. Чопик,

к. е. н., старший викладач кафедри менеджменту, Національний лісотехнічний університет України

А. О. Костенко,

здобувач ступеня доктор філософії, Державний університет "Київський авіаційний інститут"

МЕТОДИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ УПРАВЛІННЯ ЕКСПОРТНО-ІМПОРТНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

The article examines the methodological tools for managing export-import activities of enterprises in the context of European integration, which is accompanied by increased global competition, transformation of the international economic environment and the growing role of digitalization. It is substantiated that modern enterprises operate in dynamic conditions of trade liberalization, harmonization of the regulatory framework with EU requirements, complication of logistics processes and increased requirements for product quality and management efficiency. It is determined that effective management of export-import activities requires the use of a comprehensive methodological approach that integrates strategic, analytical, financial and economic, logistical and digital tools. The essence of export-import activities as a key area of foreign economic activity of an enterprise, which ensures diversification of sales markets, optimization of resource provision and formation of competitive advantages, is revealed. A structural approach to the formation of methodological management tools is proposed, which includes strategic-analytical, financial-economic, logistical and digital blocks that operate in close interaction. It is proven that the integration of these components ensures increased efficiency of management decisions, risk reduction and adaptation

of enterprises to changes in the external environment. Particular attention is paid to the implementation of modern digital technologies and analytical systems that contribute to the automation of business processes, increased transparency of foreign economic operations and the validity of management decisions. The need for the integration of risk management systems that take into account currency, financial, political and logistical factors of uncertainty is substantiated. The importance of harmonization of standards, technical regulations and certification procedures in accordance with EU requirements as a key factor in increasing the competitiveness of enterprises is determined. The practical significance of the results obtained lies in the possibility of using the proposed methodological tools to increase the efficiency of export-import activities of enterprises, optimize foreign economic processes and ensure their adaptation to the conditions of European integration. Prospects for further research are related to the development of integrated models for assessing the efficiency of export-import activities based on digital analytical platforms.

У статті досліджено методичний інструментарій управління експортно-імпортною діяльністю підприємств в умовах євроінтеграції, що супроводжується посиленням глобальної конкуренції, трансформацією міжнародного економічного середовища та зростанням ролі цифровізації. Обґрунтовано, що сучасні підприємства функціонують у динамічних умовах лібералізації торгівлі, гармонізації нормативно-правової бази з вимогами ЄС, ускладнення логістичних процесів і підвищення вимог до якості продукції та ефективності управління. Визначено, що ефективне управління експортно-імпортною діяльністю потребує застосування комплексного методичного підходу, який інтегрує стратегічні, аналітичні, фінансово-економічні, логістичні та цифрові інструменти. Розкрито сутність експортно-імпортової діяльності як ключового напрямку зовнішньоекономічної активності підприємства, що забезпечує диверсифікацію ринків збуту, оптимізацію ресурсного забезпечення та формування конкурентних переваг. Запропоновано структурний підхід до формування методичного інструментарію управління, який охоплює стратегічно-аналітичний, фінансово-економічний, логістичний та цифровий блоки, що функціонують у тісній взаємодії. Доведено, що інтеграція зазначених компонентів забезпечує підвищення ефективності управлінських рішень, зниження ризиків та адаптацію підприємств до змін зовнішнього середовища. Особливу увагу приділено впровадженню сучасних цифрових технологій і аналітичних систем, які сприяють автоматизації бізнес-процесів, підвищенню прозорості зовнішньоекономічних операцій і обґрунтованості управлінських рішень. Обґрунтовано необхідність інтеграції систем управління ризиками, що враховують валютні, фінансові, політичні та логістичні чинники невизначеності. Визначено значення гармонізації стандартів, технічних регламентів і процедур сертифікації відповідно до вимог ЄС як ключового чинника підвищення конкурентоспроможності підприємств. Практичне значення одержаних результатів полягає у можливості використання запропонованого методичного інструментарію для підвищення ефективності експортно-імпортової діяльності підприємств, оптимізації зовнішньоекономічних процесів та забезпечення їх адаптації до умов євроінтеграції. Перспективи подальших досліджень пов'язані з розробленням інтегрованих моделей оцінювання ефективності експортно-імпортової діяльності на основі цифрових аналітичних платформ.

Keywords: export-import activity, foreign economic activity, European integration, international trade, enterprise management, digitalization.

Ключові слова: експортно-імпортна діяльність, зовнішньоекономічна діяльність, євроінтеграція, міжнародна торгівля, управління підприємством, цифровізація.

GENERAL STATEMENT OF THE PROBLEM AND ITS CONNECTION WITH IMPORTANT SCIENTIFIC OR PRACTICAL TASKS

In the current conditions of the development of the Ukrainian economy, European integration processes are

one of the key factors in the transformation of foreign economic activity of enterprises. Deepening trade and economic ties with the countries of the European Union, adaptation to European standards and opening up new markets create additional opportunities for the

development of enterprises, but at the same time are accompanied by increased competition and increased requirements for product quality, logistics efficiency and management. Under such conditions, the formation of an effective methodological toolkit for managing export and import activities, which allows enterprises to adapt to changes in the external environment, ensure the stability of foreign economic operations and increase the level of competitiveness, becomes of particular importance.

ANALYSIS OF RECENT RESEARCH AND PUBLICATIONS, IN WHICH THE SOLUTION OF THIS PROBLEM WAS INITIATED AND ON WHICH THE AUTHOR RELIES, HIGHLIGHTING PREVIOUSLY UNRESOLVED PARTS OF THE GENERAL PROBLEM, TO WHICH THE SPECIFIED ARTICLE IS DEVOTED

Modern research in the field of export-import management of enterprises considers it as one of the key factors in ensuring competitiveness in the context of globalization and European integration. Scientific approaches show that effective management of foreign economic activity involves the formation of complex mechanisms that ensure the integration of enterprises into international markets, increase the efficiency of resource use and adaptation to changes in the external environment. Particular attention is paid to the institutional aspects of regulating export-import processes that determine the conditions for the functioning of enterprises in international markets and form the prerequisites for their sustainable development [1—12]. At the same time, a significant part of the research focuses on the need to ensure the economic security of enterprises in the process of carrying out foreign economic activity. It has been established that export-import operations are accompanied by an increased level of risks, in particular currency, financial, political and logistical, which requires the implementation of a systemic approach to their management. In this context, the feasibility of using integrated risk management systems is justified, which allow for their identification, assessment and minimization of negative impact on the results of the enterprise's activities [11—19].

A separate area of research is related to the role of innovative development in increasing the efficiency of foreign economic activity of enterprises. It has been proven that the introduction of innovative approaches to management, the development of business models and the use of modern technologies contribute to the formation of competitive advantages and increasing the efficiency of the functioning of enterprises in international markets. Of particular importance is the development of managerial competencies, the effective use of resource potential and the implementation of strategic approaches to the organization of business processes, which ensures increased adaptability of enterprises to changes in the external environment [16-24]. In the context of European integration, scientific research emphasizes the

importance of harmonization of economic policy, adaptation of enterprises to European standards and the use of business support instruments. It has been established that integration into the European economic space opens up new opportunities for the development of export-import activity, in particular through access to new markets, financial resources and institutional support. At the same time, enterprises are faced with the need to improve product quality, improve logistics processes and comply with regulatory requirements, which necessitates the improvement of foreign economic activity management systems [5—19]. At the same time, the analysis of scientific sources shows that existing approaches to assessing the effectiveness of export-import activities of enterprises remain underdeveloped. Most of them are based on the use of individual indicators or expert assessments, which limits the possibility of obtaining objective and comprehensive results. In the context of digitalization and increasing complexity of economic processes, there is a need to apply integrated methodological approaches that allow taking into account the relationships between different indicators and form a holistic assessment of the effectiveness of the enterprise [15—24].

Thus, the scientific gap lies in the lack of a comprehensive methodological toolkit for managing export-import activities of enterprises, which would ensure the integration of heterogeneous indicators, taking into account their mutual influence and increasing the objectivity of the assessment. It is the elimination of this gap that determines the relevance of the research conducted and justifies the need to develop modern approaches to managing the foreign economic activities of enterprises in the context of European integration.

FORMULATION OF THE OBJECTIVES OF THE ARTICLE (TASK STATEMENT)

The purpose of the article is to substantiate the methodological tools for managing the export-import activities of enterprises and to determine the main directions of its use in the context of European integration.

PRESENTATION OF THE MAIN MATERIAL OF THE STUDY WITH A FULL JUSTIFICATION OF THE OBTAINED SCIENTIFIC RESULTS

Export-import activities of an enterprise are a complex multi-component system that includes the processes of planning, organization, implementation and control of foreign economic operations. In modern conditions, its effectiveness is determined by the ability of the enterprise to adapt to changes in the international environment, use digital technologies and form flexible management solutions. The formation of methodological tools for managing export-import activities involves the systemic integration of several key components that provide a comprehensive approach to management. The structural components of the methodological tools

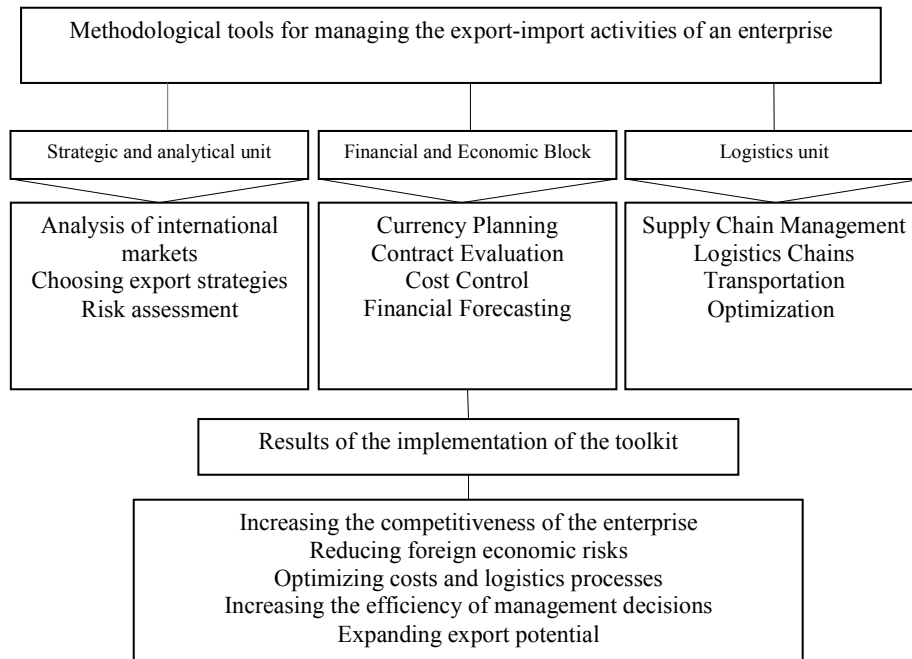

Figure 1. Structural components of the methodological toolkit for managing the export-import activities of an enterprise

Source: own development.

for managing export-import activities of an enterprise are shown in Fig. 1.

The presented components indicate that effective management of foreign economic activity is based on a combination of strategic planning, financial control, logistics and digital technologies. The key element is the strategic and analytical block, which ensures the formation of the enterprise's foreign economic strategy, the identification of target markets and risk assessment. The financial and economic block provides for the management of currency transactions, the assessment of contract effectiveness and cost optimization [5-11]. The logistics component ensures the organization of international transportation, supply chain management and the minimization of transport costs. At the same time, the digital block includes the use of information systems, data analytics and automation of management processes. The methodological tools for managing the enterprise's export-import activities are shown in Table 1.

The conclusions to Table 1 show that the efficiency of export-import activities is determined by the consistency of strategic, financial, logistical and digital components. Their integration allows to ensure increased management efficiency, risk reduction and the formation of sustainable competitive advantages. Further development of methodological tools for managing export-import activities of an enterprise involves not only the formation of its structural components, but also ensuring their effective interaction within a single strategic management system. In modern conditions of European integration, the ability of an enterprise to synchronize internal business processes with external requirements of the international market is of particular importance, which requires the use of adaptive management approaches. An important aspect is the integration of risk management tools into the system of export-import activities. Foreign economic operations

are accompanied by a significant level of uncertainty, which is due to currency fluctuations, changes in customs regulations, political factors and instability of logistics chains. In this regard, it is advisable to implement a system for identifying, assessing and minimizing risks, which includes the use of scenario analysis, hedging currency risks, and diversifying sales markets and suppliers. The digitalization of management processes plays a significant role in increasing the efficiency of export-import activities. The use of modern information systems allows you to automate data processing, ensure operational monitoring of foreign trade operations, and increase management transparency. The use of analytical platforms that allow you to forecast demand, assess the effectiveness of foreign trade contracts, and form sound management decisions is of particular importance.

In the context of European integration, enterprises must take into account the specifics of regulatory and legal regulation of foreign trade activities. Harmonization of standards, technical regulations, and certification procedures requires enterprises to adapt production

Table 1. Methodological tools for managing the export-import activities of an enterprise

Structural element	Management content	Tools	Result
Strategic block	Formation of foreign economic strategy	SWOT, market analysis	Increased competitiveness
Financial block	Management of foreign exchange transactions	Financial analysis	Reduced risks
Logistics block	Organization of supply	Logistics systems	Optimized costs
Digital block	Process automation	Erp, crm	Increased efficiency

Source: own development.

processes, improve product quality, and implement quality management systems in accordance with European requirements [1—8; 13]. This, in turn, requires improving internal management mechanisms and increasing the level of organizational maturity of the enterprise. Special attention deserves the development of logistics support for export-import activities. Effective supply chain management allows you to reduce costs, shorten product delivery times and improve the level of customer service. In this context, it is important to use modern logistics concepts, such as just-in-time, digital logistics platforms and integrated transport flow management systems.

In addition, the formation of effective methodological tools involves the development of the enterprise's human resources potential. Improving the qualifications of personnel in the field of foreign economic activity, developing analytical competencies and the ability to work with digital tools are important prerequisites for effective management [5; 12—19]. The formation of a system of continuous training and personnel development allows you to ensure the adaptation of the enterprise to dynamic changes in the international environment. Thus, the methodological tools for managing the export-import activities of an enterprise in the context of European integration should be considered as an integrated system that combines strategic, financial, logistical and digital tools. Its effective functioning ensures increased competitiveness of the enterprise, optimization of foreign economic processes and formation of stable positions in international markets [15; 20-24]. Summarizing the above, it can be stated that the key direction of improving the management of export-import activities is the transition from the fragmented use of individual tools to the formation of an integrated management system that ensures synergy between all elements of foreign economic activity and meets the modern challenges of European integration.

CONCLUSIONS FROM THIS STUDY AND PROSPECTS FOR FURTHER RESEARCH IN THIS DIRECTION

Further development of methodological tools for managing the export-import activities of an enterprise involves not only the formation of its structural components, but also ensuring their effective interaction within a single strategic management system. In modern conditions of European integration, the ability of an enterprise to synchronize internal business processes with the external requirements of the international market is of particular importance, which requires the use of adaptive management approaches. An important aspect is the integration of risk management tools into the export-import activity system. Foreign economic operations are accompanied by a significant level of uncertainty, which is due to currency fluctuations, changes in customs regulations, political factors and the instability of logistics chains. In this regard, it is advisable to implement a system for identifying, assessing and minimizing risks, which includes the use of scenario analysis, hedging currency risks, diversification of sales markets and suppliers.

A significant role in increasing the efficiency of export-import activities is played by the digitalization of

management processes. The use of modern information systems allows you to automate data processing, ensure operational monitoring of foreign trade operations and increase the transparency of management. Of particular importance is the use of analytical platforms that allow you to forecast demand, assess the effectiveness of foreign trade contracts and form sound management decisions. In the context of European integration, enterprises must take into account the specifics of the regulatory framework for foreign trade activities. Harmonization of standards, technical regulations and certification procedures requires enterprises to adapt production processes, improve product quality and implement quality management systems in accordance with European requirements. This, in turn, requires improving internal management mechanisms and increasing the level of organizational maturity of the enterprise. The development of logistics support for export and import activities deserves special attention. Effective supply chain management allows you to reduce costs, shorten product delivery times and improve the level of customer service. In this context, the use of modern logistics concepts, such as just-in-time, digital logistics platforms and integrated transport flow management systems, is important.

In addition, the formation of an effective methodological toolkit involves the development of the enterprise's human resources potential. Improving the qualifications of personnel in the field of foreign economic activity, developing analytical competencies and the ability to work with digital tools are important prerequisites for effective management. The formation of a system of continuous training and personnel development allows the enterprise to adapt to dynamic changes in the international environment. Thus, the methodological toolkit for managing the export-import activities of an enterprise in the context of European integration should be considered as an integrated system that combines strategic, financial, logistical and digital tools. Its effective functioning ensures increased competitiveness of the enterprise, optimization of foreign economic processes and the formation of stable positions in international markets.

Summarizing the above, it can be stated that the key direction for improving the management of export-import activities is the transition from the fragmented use of individual tools to the formation of an integrated management system that ensures synergy between all elements of foreign economic activity and meets the modern challenges of European integration.

Література:

1. Вдовенко, Н. М., Коробова, Н. М., Зось-Кіор, М. В., & Коваль, В. В. (2023). Еволюція теоретичних засад регулювання експорту-імпорту аграрної продукції в умовах децентралізації для виходу на міжнародний ринок. Академічні візії, (23). ULR: <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/641> (дата звернення 30.01.2026).

2. Бушовська, Л., Поплавська, О., & Ядуха, С. (2022). Формування механізму управління експортно-імпортними операціями в системі забезпечення економічної безпеки підприємств. Innovation and Sustainability, (4), 119—128.

3. Зось-Кіор, М. В. (2020). Оцінка персоналу організації в системі корпоративного тайм-менеджменту. Економічний форум, (3), 57—63.

4. Ходаківська, О. В., Гнатенко, І. А., Дяченко, Т. О., & Сабій, І. М. (2021). Моделі підприємництва в умовах інноваційної економіки та економіки знань: управління ресурсами та витратами. Інвестиції: практика та досвід, (15), 5—11.

5. Конєв, С. І. (2013). Забезпечення ефективності експортно-імпортової діяльності вітчизняних підприємств за умов членства в СОТ. Економічний простір, (71), 15—24.

6. Вдовенко, Н. М., Федірець, О. В., Зось-Кіор, М. В., & Гнатенко, І. А. (2020). Роль енергоринку в менеджменті ресурсозбереження та ресурсоефективності конкурентоспроможних підприємств агропродовольчої сфери. Український журнал прикладної економіки, 5 (4), 222—229.

7. Зось-Кіор, М. В., & Радочин, Ю. Г. (2015). Управління інформаційними логістичними потоками на підприємстві. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Економіка і менеджмент, (13), 247—250.

8. Алієва-Барановська, В. М., & Ярмоленко, А. (2018). Удосконалення управління зовнішньоекономічною діяльністю України з урахуванням сучасних тенденцій розвитку. Випуск 7, 249.

9. Разводовська, В. О., Заяц, О. В., Парохненко, О. С., & Гнатенко, І. А. (2021). Інноваційність в підприємницькій діяльності в системі ефективного управління операційною діяльністю, конкурентоспроможністю та маркетингом. Український журнал прикладної економіки, (6, № 1), 290—297.

10. Зось-Кіор, М. В., Дячков, Д. В., & Павлик, Р. В. (2019). Система економічної безпеки підприємства: поняття, принципи, сутність. Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво, (5), 103—109.

11. Гуменюк, А. М. (2009). Підходи до оцінки взаємозв'язку інституціонального середовища та економічного розвитку регіону в умовах розширення ЄС. Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. Економічні науки, (1), 24—36.

12. Гнатенко, І. А., Попова, Ю. М., Бачкір, І. Г., & Нечипоренко, К. В. (2021). Стратегії державних пріоритетів в контексті сценарного форсайту управління інноваційною економікою: моделювання науково-технічного та інтелектуального потенціалу. Агросвіт, (17), 3—9.

13. Шарий, В. І., Зось-Кіор, М. В., & Кирилюк, І. М. (2020). Інституційна модель земельних відносин в Україні. Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Серія Економічні науки, (2), 107—116.

14. Поліщук, С. П., & Гунько, Л. А. (2017). Європейські програми підтримки та їх можливості для розвитку українського бізнесу. Економіка та управління АПК, (1), 66—72.

15. Гнатенко, І. А. (2018). Вплив національного інноваційного підприємництва на сталий розвиток ринку праці. Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер.: Економічні науки, (32), 69—72.

16. Зось-Кіор, М., & Шабельник, С. (2024). Адаптація системи управління закладу вищої освіти до змін в

освітньому середовищі та суспільстві. Вісник Полтавського державного аграрного університету. Серія "Економіка, управління та фінанси", (1), 52—57.

17. Горобинський, М. О. (2013). Методологічні засади становлення державної податкової служби. Ефективність державного управління, (37), 56—61.

18. Ложачевська, О. М., Сафонова, В. Є., Гнатенко, І. А., & Навроцька, Т. А. (2021). Управління інноваційною економікою: стратегічні підходи до бізнес-процесів, кадрового менеджменту та конкурентоспроможності. Агросвіт, (15), 14—19.

19. Ніколюк, О. В., & Нечипоренко, Б. А. (2017). Особливості оподаткування малого бізнесу у контексті євроінтеграції. Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України, (5), 90—95.

20. Зось-Кіор, М. В., & Мірошніченко, О. О. (2020). Розвиток інноваційного потенціалу аграрних суб'єктів підприємницької діяльності. Агросвіт, (5), 3—10.

21. Ложачевська, О. М., Гнатенко, І. А., Сухомлин, Л. В., & Мельник, О. Ю. (2021). Моделювання інфраструктури підприємництва неінноваційного управління на національному та регіональному рівнях в умовах децентралізації. Інвестиції: практика та досвід, (18), 5—10.

22. Поліщук, С., & Гунько, Л. (2017). Европейские программы поддержки и их возможности для развития украинского бизнеса. Економіка та управління АПК, 1, 66—73.

23. Маркіна, І. А., Зось-Кіор, М. В., & Сьомич, М. І. (2020). Менеджмент ресурсозбереження в агропродовольчій сфері: інноваційність виробництва, екологізація землекористування, сталий розвиток сільських територій. Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво, (4), 54—59.

24. Трохимець, О. І., Гальцова, О. Л., & Гнатенко, І. А. (2021). Сутність інновацій та інноваційного підприємництва за умов зміни споживчих переваг та маркетингової поведінки підприємств. Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво, (5), 40—45.

References:

1. Vdovenko, N.M., Korobova, N.M., Zos-Kior, M.V. and Koval, V.V. (2023), "Evolution of theoretical principles of regulation of export-import of agricultural products in conditions of decentralization for entering the international market", *Akademichni vizii*, [Online], vol. 23, available at: <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/641> (Accessed 30 January 2026).

2. Bushovska, L., Poplavska, O. and Yadukha, S. (2022), "Formation of a mechanism for managing export-import operations in the system of ensuring economic security of enterprises", *Innovation and Sustainability*, vol. 4, pp. 119—128.

3. Zos-Kior, M.V. (2020), "Personnel assessment in the corporate time management system", *Ekonomichnyi forum*, vol. 3, pp. 57—63.

4. Khodakivska, O.V., Hnatenko, I.A., Diachenko, T.O. and Sabii, I.M. (2021), "Entrepreneurship models in the conditions of innovative and knowledge economy: resource and cost management", *Investytsii: praktyka ta dosvid*, vol. 15, pp. 5—11.

5. Koniev, S.I. (2013), "Ensuring the efficiency of export-import activities of domestic enterprises under WTO membership", *Ekonomichniy prostir*, vol. 71, pp. 15—24.
6. Vdovenko, N.M., Fedirets, O.V., Zos-Kior, M.V. and Hnatenko, I.A. (2020), "The role of the energy market in resource-saving management and efficiency of competitive agri-food enterprises", *Ukrainskyi zhurnal prykladnoi ekonomiky*, vol. 5 (4), pp. 222—229.
7. Zos-Kior, M.V. and Radochyn, Yu.H. (2015), "Management of information logistics flows at the enterprise", *Naukovyi visnyk Mizhnarodnoho humanitarnoho universytetu. Serii: Ekonomika i menedzhment*, vol. 13, pp. 247—250.
8. Aliieva-Baranovska, V.M. and Yarmolenko, A. (2018), "Improvement of foreign economic activity management of Ukraine considering modern development trends", vol. 7, p. 249.
9. Razvodovska, V.O., Zaiats, O.V., Parokhnenko, O.S. and Hnatenko, I.A. (2021), "Innovativeness in entrepreneurial activity in the system of effective management", *Ukrainskyi zhurnal prykladnoi ekonomiky*, vol. 6 (1), pp. 290—297.
10. Zos-Kior, M.V., Diachkov, D.V. and Pavlyk, R.V. (2019), "System of economic security of the enterprise: essence and principles", *Derzhava ta rehiony. Serii: Ekonomika ta pidpriemnytstvo*, vol. 5, pp. 103—109.
11. Humeniuk, A.M. (2009), "Approaches to assessing the relationship between institutional environment and regional economic development under EU expansion", *Visnyk Chernivetskoho torhovelno-ekonomichnoho instytutu. Ekonomichni nauky*, vol. 1, pp. 24—36.
12. Hnatenko, I.A., Popova, Yu.M., Bachkir, I.H. and Nechyporenko, K.V. (2021), "Strategies of state priorities in the context of scenario foresight of innovation economy management: modeling scientific, technical and intellectual potentia", *Ahrosvit*, vol. 17, pp. 3—9.
13. Sharyi, V.I., Zos-Kior, M.V. and Kyryliuk, I.M. (2020), "Institutional model of land relations in Ukraine", *Visnyk Cherkaskoho natsionalnoho universytetu imeni Bohdana Khmelnytskoho. Serii: Ekonomichni nauky*, vol. 2, pp. 107—116.
14. Polishchuk, S.P. and Hunko, L.A. (2017), "European support programs and their opportunities for the development of Ukrainian business", *Ekonomika ta upravlinnia APK*, vol. 1, pp. 66—72.
15. Hnatenko, I.A. (2018), "Impact of innovative entrepreneurship on labor market development", *Naukovyi visnyk Khersonskoho derzhavnoho universytetu. Serii: Ekonomichni nauky*, vol. 32, pp. 69—72.
16. Zos-Kior, M. and Shabelnyk, S. (2024), "Adaptation of the higher education institution management system to changes in the educational environment and society", *Visnyk Poltavskoho derzhavnoho aharnoho universytetu. Serii: Ekonomika, upravlinnia ta finansy*, vol. 1, pp. 52—57.
17. Horobynskyi, M.O. (2013), "Methodological principles of tax service formation", *Efektivnist derzhavnoho upravlinnia*, vol. 37, pp. 56—61.
18. Lozhachevska, O.M., Safonova, V.Ye., Hnatenko, I.A. and Navrotska, T.A. (2021), "Management of innovative economy: strategic approaches to business processes, HR management and competitiveness", *Ahrosvit*, vol. 15, pp. 14—19.
19. Nikoliiuk, O.V. and Nechyporenko, B.A. (2017), "Features of small business taxation in the context of European integration", *Naukovi zapysky Instytutu zakonodavstva Verkhovnoi Rady Ukrainy*, vol. 5, pp. 90—95.
20. Zos-Kior, M.V. and Miroshnychenko, O.O. (2020), "Development of innovation potential of agrarian business entities", *Ahrosvit*, vol. 5, pp. 3—10.
21. Lozhachevska, O.M., Hnatenko, I.A., Sukhomlyn, L.V. and Melnyk, O.Yu. (2021), "Modeling the infrastructure of entrepreneurship of neo-innovative management at the national and regional levels under decentralization", *Investytsii: praktyka ta dosvid*, vol. 18, pp. 5—10.
22. Polishchuk, S. and Hunko, L. (2017), "European support programs and their opportunities for the development of Ukrainian business", *Ekonomika ta upravlinnia APK*, vol. 1, pp. 66—73.
23. Markina, I.A., Zos-Kior, M.V. and Somych, M.I. (2020), "Resource-saving management in the agri-food sector: production innovativeness, greening of land use, sustainable development of rural areas", *Derzhava ta rehiony. Serii: Ekonomika ta pidpriemnytstvo*, vol. 4, pp. 54—59.
24. Trokhymets, O.I., Haltsova, O.L. and Hnatenko, I.A. (2021), "The essence of innovations and innovative entrepreneurship under changing consumer preferences and marketing behavior of enterprises", *Derzhava ta rehiony. Serii: Ekonomika ta pidpriemnytstvo*, vol. 5, pp. 40—45.

Отримано редакцією журналу / Received: 22.03.26

Процеженовано / Revised: 02.04.26

Схвалено до друку / Accepted: 09.04.26

<https://nauka.com.ua>

Електронне фахове видання

Ефективна
ЕКОНОМІКА

Виходить 12 разів на рік

Журнал включено до переліку наукових фахових видань України з ЕКОНОМІЧНИХ НАУК (Категорія «Б») Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292

e-mail: economy_2008@ukr.net

viber: +38 050 3820663